

ОСОБЛИВОСТІ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ РИНКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ТЕХНІКИ

***Балаш А.Я. к.е.н., ст. викладач, Пархуць М.Р., здобувач*,
Львівський національний аграрний університет***

Ринок сільгосптехніки є важливою складовою частиною ринкової економіки України, оскільки від його стану, в першу чергу, залежить робота сільського господарства, що постачає країну продовольством. Загалом же, в агропромисловому виробництві цей ринок охоплює взаємовідносини галузей АПК, що постачають матеріально-технічні ресурси, з безпосередньо сільським господарством і галузями переробної промисловості, які ці ресурси споживають. Найменші порушення, збої на ринку агропостачання негативно позначаються на АПК в цілому, і, зокрема, на сільському господарстві.

Одним з ключових важелів розвитку АПК є ринок сільськогосподарської техніки. Його можна трактувати як сукупність юридичних і фізичних осіб, які взаємодіють між собою за допомогою відповідних правил. Ці правила стосуються купівлі і продажу нової, вживаної і відновленої сільгосптехніки, їх складових і запасних частин, а також послуг ремонту і технічного її обслуговування. Ефективність функціонування ринку аграрних технічних засобів в значній мірі визначає стан сільськогосподарського виробництва. Тому державне регулювання цього ринку є надзвичайно актуальним питанням, що потребує подальшого розвитку.

У 2002 р. було прийнято Закон України «Про стимулювання розвитку вітчизняного машинобудування для агропромислового комплексу», який передбачав часткові компенсації вартості техніки вітчизняного виробництва і здешевлення кредитів, а також виділення бюджетних асигнувань на пріоритетний його розвиток [1, с. 167]. Іншим напрямком державної підтримки і регулювання стала часткова компенсація вартості складної сільськогосподарської техніки, яка здійснюється згідно з порядком, встановленим постановами Кабінету Міністрів України.

При цьому основним фактором у збільшенні закупівлі техніки стали часткова компенсація вартості складної сільськогосподарської

* Науковий керівник – Галанець В.Г., д.е.н., професор

техніки (до 30%) і фінансовий лізинг. Порядок використання бюджетних коштів на 30% компенсацію застосовується лише за умови передоплати (70% вартості техніки).

У 2007 році було затверджено Державну цільову програму реалізації технічної політики в агропромисловому комплексі на період до 2011 року. Обсяг фінансування Програми на 2007-2011 роки становив 62814,4 млн. гривень, з них кошти державного бюджету 4790,31 млн. гривень, що передбачалися для формування та розвитку ринку матеріально-технічних і енергетичних ресурсів, розроблення та впровадження ресурсозберігаючих технологій і технічних засобів для інноваційного розвитку агропромислового комплексу. Метою цієї Програми стало формування та підтримка функціонування системи інженерно-технічного забезпечення агропромислового комплексу для збільшення виробництва сільськогосподарської продукції, зниження матеріало- і енергоємності технологічних процесів, підвищення продуктивності праці, поліпшення матеріального стану сільськогосподарських товаровиробників [2].

Закон України «Про захист прав покупців сільськогосподарських машин» регулює відносини між покупцями сільськогосподарських машин та їх виробниками, продавцями, виконавцями робіт і послуг з технічного сервісу, встановлює права та обов'язки покупців, визначає механізм реалізації державного захисту покупців, обов'язки та відповідальність виробників, продавців, виконавців робіт та послуг.

Для нормативно-правового забезпечення і регулювання ринків техніки та інших матеріальних ресурсів було розроблено Закон України «Про систему інженерно-технічного забезпечення агропромислового комплексу України». Цей Закон встановлює правові, економічні та організаційні засади формування і функціонування системи інженерно-технічного забезпечення агропромислового комплексу, регулює відносини у сфері технічного і технологічного обслуговування агропромислового комплексу, сприяє розвитку економічних умов для створення, випробування, виробництва, реалізації, використання і обслуговування технічних засобів для галузей агропромислового виробництва [3].

Регулювання ринку сільськогосподарських технічних засобів має ґрунтуватися на науково-обґрунтованих методах. Державне регулювання не повинне зводитися до заходів адміністративного характеру; слід дотримуватися рівноваги між застосуванням адміністративних і економічних методів. Державна політика

регулювання ринку технічних засобів АПК повинна бути спрямована на удосконалення податкової і кредитної системи, підтримки вітчизняних виробників сільгосптехніки, розвитку сільськогосподарського виробництва. Ефективність функціонування ринку технічних засобів аграрного виробництва має значний вплив на фінансовий стан сільськогосподарських виробників, тому й надалі актуальним залишається державне регулювання у сфері розвитку ринкових відносин.

Література.

1. Про стимулювання розвитку вітчизняного машинобудування для агропромислового комплексу: Закон України // Відомості Верховної Ради. - 2002. – № 24 – С.167.

2. Про затвердження Державної цільової політики в агропромисловому комплексі на період до 2011 року: Постанова КМУ № 785 від 30.05.2007 [Режим доступу]: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/785-2007-п>.

3. Про систему інженерно-технічного забезпечення агропромислового комплексу України: Закон України № 229-V від 05.10.2006 № 229-V [Режим доступу]: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/229-16>.

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ ЗЕРНОВОГО РИНКУ

***Бурлака А.В., студентка*,
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка***

Зерновий ринок — це складний механізм відносин між покупцями і продавцями зерна, що передбачає формування оптимальних виробничо-господарських зв'язків між окремими зонами й регіонами. Ці відносини розвиваються під впливом багатьох зовнішніх чинників, які і в нинішніх умовах господарювання також потребують поглибленого вивчення.

Незважаючи на свою важливість, зерновий ринок є найбільш проблематичним, що пов'язано із необхідністю поєднання важелів вільного ринку та державного регулювання. А це вимагає додаткових вивчень і розробок механізмів його функціонування, особливо на регіональному рівні.

* Науковий керівник – Бобловський О.Ю., доцент